

Op 25 april vond in Ons Dorpshuis in Wilhelminaoord een goed bezochte ledenvergadering van 't Vledder Kerspel plaats. In zijn openingswoord blikte de voorzitter terug op het afgelopen jaar. Tevens maakte hij melding van het terugtreden als bestuurslid van Grietje Odding om persoonlijke reden. Het bestuur werd wel versterkt met Gerda Blomsma als opvolgster van Roelof van der Veen, die in het zonnetje werd gezet met de benoeming tot erelid.

Verder werden de financiële stukken als jaarrekening 2017, balans 2017 en begroting 2018 vastgesteld.

Het werd een roerige vergadering toen het voorstel van het bestuur aan de orde werd gesteld om het huurcontract met De Tippe op te zeggen ten gunste van een huurcontract met de Maatschappij van Weldadigheid in het Huis van Weldadigheid. Voor een deel van de vergadering was het vertrek uit Vledder moeilijk te verkroppen, een ander deel was minder gelukkig met huisvesting bij de Maatschappij en een derde bezwaar was dat leden zich overvallen voelden en graag van te voren schriftelijk waren geïnformeerd over de voors- en tegens van een verhuizing. Het gevolg was dat er geen beslissing kon worden genomen en dat er een werkgroep is ingesteld die voorstellen moet doen over alternatieve huisvestings-

mogelijkheden, financieel onderbouwd en niet alleen in Vledder.

Na het formele deel werd na de pauze een inleiding gehouden door Bob Veldman over de geschiedenis van de post en van het postkantoor in Frederiksoord.

De heer Veldman woont sedert 2011 in het oude postkantoor. Hij heeft zich verdiept in zowel de geschiedenis van de post als in het postkantoor. Hij geeft rondleidingen door het gebouw tijdens Open Monumentendagen.

In de Franse tijd, in 1807 is de postbezorging geregeld als staatsmonopolie. De ontvanger van de post is degene die betaalt. Dat verandert met de Postwet van 1850. Vanaf dat moment betaalt de verzender. Iedere gemeente moest een postkantoor hebben.

In 1904 wordt de Telegraaf- en Telefoonwet aangenomen. De gemeentes moesten een aansluiting aanvragen bij een landelijke organisatie. De gemeente Vledder zag daar voorsnog niet het nut van in. Maar de Maatschappij van Weldadigheid wilde wel graag aansluiting op het landelijke telefoonnet en heeft de gemeente overgehaald een aanvraag te doen met de belofte dat de Maatschappij de kosten op zich zou nemen.

De architect was de in 1847 geboren Cornelis Hendrik Peters. Hij was een vol-

geling van Cuijpers, op wiens bureau hij ook een aantal jaren heeft gewerkt. In 1876 werd hij rijksbouwmeester district 1, het noorden van het land. Hij heeft veel postkantoren in Noord Nederland gebouwd. Zijn stijl was neogotisch. Hij bouwde in baksteen met natuurstenen ornamenten en kolommen. Typerend voor hem zijn de 3 boogramen boven de deuren.

Peters had de naam dat zijn ontwerpen erg duur waren om te bouwen en na de bouw van het Amsterdamse postkantoor worden zijn ontwerpen wat soberder. Maar het is nog steeds erg prijzig en een Kamercommissie stelt in 1906 2 basisontwerpen vast.

Inmiddels hebben vele door Peters gebouwde postkantoren geen functie meer. Het is niet altijd even makkelijk een herbestemming voor de toch wel karakteristieke gebouwen te vinden, gezien de gesloten bouw met kleine ramen.

Het postkantoor in Frederiksoord was niet heel duur. De aannemer Ooiman uit Leeuwarden mocht het bouwen voor de bouwsom van f 18.352,--, omgerekend ongeveer € 400.000,--. Omdat de Maatschappij het wel handig vond het postkantoor in de nabijheid te hebben, stelde zij gratis de grond ter beschikking.

De heer Veldman toont de oudste foto van het gebouw terwijl het nog in de steigers staat. In vergelijking met een foto uit 1937 is te zien dat het gebouw enigszins afwijkt van hoe het er ooit heeft uitgezien. De luiken die vroeger het pand

sierden zijn verdwenen, evenals een houten rasterwerk voor de ramen als een soort zonwering.

Aanvankelijk zat er aan de zuid-west kant van het gebouw een veranda, die later werd veranderd in een serre. Deze is inmiddels ook verdwenen, net als de schoorstenen. Ook verdwenen was het schild met logo, maar dat (of soortgelijk) heeft de heer Veldman teruggevonden via een van zijn klanten.

De eerste directeur in 1902 was Hendricus Hupscher, die had gesolliciteerd op een advertentie waarin uitvoerig de voordelen van de omgeving werd aangeprezen. De volgende beheerders van het postkantoor moesten het doen met de titel commies. De post werd in die tijd nog 7x per dag bezorgd. Curieus was de bezorging van een brief in 1906, die in 1875 was verzonden.

Vermeldenswaard was ook nog een overval in 1990. Er stonden twee tuinhazen voor het loket toen er een derde man binnenkwam en een pistool op de mannen richtte. De loketmedewerkster dacht aan een grap en reageerde niet. Dat duurde de overvaller te lang, waarop hij de benen nam.

Vanaf 1993 heeft het postkantoor haar functie verloren en heeft het korter of langer durend verschillende eigenaren gekend totdat de familie Veldman daar in 2011 haar bedrijf heeft gevestigd.

Gerda Blomsma